

ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821-1930)

Ερωτήσεις κατά ενότητα

Πρόσφυγες στην Ελλάδα κατά τον 19ο αιώνα:

1. Από ποιες περιοχές παρατηρούνται μετακινήσεις προσφύγων κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1821;
2. Ποια είναι τα αίτια της μετακινήσεως προσφύγων κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1821;
3. Συγκρίνετε την προσφυγοποίηση ελληνικών πληθυσμών της Μ. Ασίας στη διάρκεια της επανάστασης του 1821 και της περιόδου 1914-1922 και επισημάνετε ομοιότητες και διαφορές.
4. Ποιες είναι οι συνέπειες της μετακινήσεως προσφύγων κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1821;

Α. Το προσφυγικό ζήτημα κατά την Ελληνική Επανάσταση (1821-1827)

1. Πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία, την Κωνσταντινούπολη και την Κύπρο:

1. Για ποιους λόγους εξαναγκάστηκαν να εκπατρισθούν, κατά την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης, **α.** οι κάτοικοι των παραλίων της Μικράς Ασίας, **β.** οι κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης;
2. Να αναφερθείτε στους λόγους για τους οποίους οι διάφορες προσφυγικές ομάδες επιδίωξαν την εκπροσώπησή τους στη Γ' Εθνοσυνέλευση (1826-1827);

2. Πρόσφυγες από τον ελλαδικό χώρο:

1. **α.** Πότε, κατά τη διάρκεια του Αγώνα, εμφανίζεται το προσφυγικό ρεύμα από τις βόρειες ελληνικές επαρχίες; **β.** Ποιοι λόγοι το προκάλεσαν;
2. Να περιγράψετε την κατάσταση που δημιουργήθηκε στις Βόρειες Σποράδες και το Μεσολόγγι μετά την άφιξη των προσφύγων,

3. Πρόσφυγες από τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη:

1. Ποια πορεία ακολούθησαν οι Κρήτες πρόσφυγες κατά την Επανάσταση του 1821;
2. Ποια πορεία ακολούθησαν οι Χίοι πρόσφυγες κατά την Επανάσταση του 1821;
3. Πώς αντιμετωπίστηκαν οι Ψαριανοί πρόσφυγες στις Κυκλάδες;
4. Ποια ήταν η πορεία των Ψαριανών προσφύγων μετά την μετοικεσία τους από Σπέτσες;
5. Ποια είναι η πορεία της δημιουργίας του προσφυγικού συνοικισμού της Ερμούπολης της Σύρου;

4. Η στάση της πολιτικής ηγεσίας απέναντι στο προσφυγικό ζήτημα:

1. Πώς αντιμετώπισε το προσφυγικό ζήτημα η πολιτική ηγεσία κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821;

Γ. Η αποκατάσταση των προσφύγων κατά την περίοδο της μοναρχίας του Όθωνα (1833-1862)

1. Η πρόνοια για τους πρόσφυγες κατά την Οθωνική περίοδο:

1. Να καταγράψετε τον τρόπο με τον οποίο το κράτος αντιμετώπισε το προσφυγικό ζήτημα και, ειδικότερα, την τακτική που ακολούθησε απέναντι στους μορφωμένους πρόσφυγες.
2. Τι γνωρίζετε για τις αποφάσεις που ελήφθησαν το 1835 και αφορούσαν τους Χίους πρόσφυγες;
3. Πώς αντιμετώπισε η κυβέρνηση τα αιτήματα των Ψαριανών προσφύγων; Ποια αποτελέσματα είχαν αυτές οι ρυθμίσεις;
4. Να αναφέρετε τα αποτελέσματα που είχαν οι προσπάθειες για την αποκατάσταση των Μακεδόνων προσφύγων.
5. Πώς ρυθμίστηκε το ζήτημα των Κρητών, των Σουλιωτών και των Ηπειρωτών προσφύγων την περίοδο 1837-1848;
6. Ποια ήταν η κύρια επιδίωξη των Κάσιων προσφύγων;
7. Να αναφερθείτε στον τρόπο που αντιμετώπισε η κυβέρνηση το ζήτημα της εσωτερικής μετανάστευσης.

2. Η διαμάχη αυτοχθόνων και ετεροχθόνων:

1. Πώς ερμηνεύετε το γεγονός του διχασμού της κοινής γνώμης και της διαμάχης που ξέσπασε ανάμεσα στους αυτόχθονες και ετερόχθονες κατά τη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης μετά την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου του 1843;
2. Ποιο γεγονός αποτέλεσε την αφορμή για την κρίση που ξέσπασε γύρω από το θέμα της απόκτησης της ιδιότητας του Έλληνα πολίτη και πώς ρυθμίστηκε τελικά το πρόβλημα από την Εθνοσυνέλευση;
3. Να καταγράψετε τις συζητήσεις γύρω από το θέμα της κατάληψης δημοσίων θέσεων και τις ρυθμίσεις που προκρίθηκαν τελικά από την Εθνοσυνέλευση.
4. Να αναφέρετε τις απόψεις που κατατέθηκαν σχετικά με το θέμα της εκλογής των βουλευτών και τη ρύθμιση που τελικά επικράτησε.
5. Πώς αντέδρασαν οι ομογενείς αυτόχθονες μετά την ψήφιση από την Εθνοσυνέλευση των μέτρων που τους αφορούσαν;
6. Να επισημάνετε την επίδραση τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στο εξωτερικό που προκάλεσε το ζήτημα της κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης των ετεροχθόνων στη Συνέλευση.

Δ. Πρόσφυγες και αλυτρωτικά κινήματα κατά το 19ο αιώνα

1. Θεσσαλία, Ήπειρος, Μακεδονία:

1. Να παρουσιάσετε πώς συνδέεται ο Κριμαϊκός πόλεμος με το προσφυγικό πρόβλημα.
2. Να αναφερθείτε στον ρόλο της ελληνικής κυβέρνησης και στη δράση των εγκαταστημένων στην Ελλάδα Μακεδόνων, κατά τη διάρκεια του Ρωσοτουρκικού πολέμου (1877-1878).
3. Ποιο προσφυγικό ρεύμα δημιούργησε ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897;

2. Κρήτη:

1. Πώς εξελίχθηκαν τα προσφυγικά ρεύματα που προκάλεσε η Κρητική επανάσταση του 1866-1869;